

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Griffie

Nummer

Kenmerk

Raad d.d.
27 maart 2019

Paragraaf begroting

Portefeuillehouder
Gemeenteraad

Steller
RKC

Datum
7 februari 2019

Onderwerp
Onderzoeksrapport RKC 'De Wmo in

Geadviseerd besluit

1. De conclusies uit het RKC-rapport te onderschrijven;
2. Het College van B&W op te dragen te starten te opgedragen werken en;
3. Het College van B&W op te dragen een regelmatige en heldere evaluatiecyclus op te stellen waarmee hij de raad en de samenwerkingspartners gezamenlijk meeneemt en inzicht verschaft in de gerealiseerde resultaten;
4. Raad en college stellen in co-creatie een monitor sociaal domein op;
5. In september 2019 wordt aan de hand van een rapportage de voortgang op punten 2, 3 en 4 met de raad besproken.

Toelichting op beslispunten

De doelen en maatschappelijke effecten die de gemeente Renkum wil bereiken met het sociaal beleid zijn op hoofdlijnen uitgewerkt. Deze zijn niet geconcretiseerd naar een planning, gewenste resultaten en indicatoren die het maatschappelijk effect van het beleid uitwijzen. De evaluatie en monitoring van de transformatie van het sociaal domein lopen momenteel parallel aan de reguliere beleids- en begrotingscyclus van de gemeente. Enkele van de Wmo-specifieke beleidsnotities beschrijven doelen, maar niet allemaal. Geen van de beleidsnotities verduidelijken effectindicatoren.

Er wordt op alle niveaus geëvalueerd maar nog onvoldoende systematisch. Zo zien we nog geen systematische evaluaties door de gemeenteraad over de transformatie van de Wmo. Daarnaast weten het sociaal team en de aanbieders van algemene en maatwerk Wmo-voorzieningen elkaar te vinden, maar koppelen zij vraagstukken, ervaringen en inzichten die zij opdoen rond de ondersteuning aan inwoners niet structureel aan elkaar terug. Verder checkt het sociaal team op dit moment niet met inwoners die gekoppeld zijn aan een maatwerkvoorziening of deze voorziening voldoende tegemoetkomt aan hun ondersteuningsbehoeften. Hierdoor is er vanuit de gemeente geen zicht op of maatwerkvoorzieningen aansluiten bij de doelgroep.

Door het gebrek aan effectindicatoren en een systematische evaluatie op verschillend niveau, heeft de raad onvoldoende zicht op de resultaten en effecten van de Wmo.

Evaluatie en verantwoording van behaalde effecten zou een gezamenlijke exercitie dienen te zijn van de samenwerkingspartners. Waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft.

Bouwen aan een nieuw lokaal zorgstelsel is een grote uitdaging. Het gaat verder dan een periode van vier jaar. Bouw als oppositie en coalitie samen met het college aan een haalbare monitor sociaal domein waar iedereen zich in kan vinden.

Beoogd effect

Het rapport van de Rekenkamercommissie is bedoeld als een handreiking voor raad, college en samenwerkingspartners. Bij lerend beleid hoort een regelmatige en heldere evaluatiecyclus van het leerproces en behaalde maatschappelijke effecten. Meer zichtbare en structurele evaluaties zullen bijdragen aan het lerend vermogen van de organisatie en aan het bijsturen van het beleid waar nodig.

Kader

De Rekenkamercommissie (RKC) is een 'instrument' voor de raad om aan zijn controlerende functie invulling te geven. De Rekenkamercommissie is wel een onafhankelijke commissie. Regels rond de RKC zijn vastgelegd in:

- De Gemeentewet;
- De Verordening op de Rekenkamercommissie;
- Het Protocol RKC.

Argumenten

- Geconcludeerd kan worden dat er grote stappen zijn genomen om tot betere en ook op termijn betaalbare ondersteuning te komen. Gezien de grootte van de uitdagingen heeft de raad zijn kaderstellende en controlerende rol echter onvoldoende uit kunnen voeren.
- Met het vaststellen van de kadernota Sociaal Domein heeft de raad weinig concrete richting gegeven aan de uitvoering van de nieuwe Wmo.
- Het gebrek aan systematische evaluaties maakt dat de raad, het college én de organisatie onvoldoende sturingsinformatie hebben om te kunnen bijsturen op het beleid en de resultaten daarvan.

Al met al is de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad ten aanzien van het Wmo beleid beperkt.

Kanttekeningen

Dit Rekenkamercommissie rapport is tegelijk uitgekomen met het rapport Transformatie binnen het sociaal domein van gemeente Renkum (Verwey-Jonker instituut). Beide rapporten kunnen in samenhang van elkaar worden gezien en zijn beide aan de orde geweest tijdens de raadsontmoeting van 6 februari 2019. Tijdens deze raadsontmoeting vond een gedachtewisseling plaats tussen vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties, raads- en commissieleden, college en ambtenaren over de kansen en risico's in het sociaal domein.

Draagvlak

Het onderzoeksonderwerp is mede op de lijst van onderzoeken van de RKC terecht gekomen naar aanleiding van gesprekken met de diverse raadsfracties.

Het rapport is voor hoor- en wederhoor aan het college en de ambtelijke organisatie aangeboden. Uit de reactie blijkt dat er geen feitelijke onjuistheden staan in het rapport. Daarnaast geeft het college aan zich te kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen.

Aanpak/Uitvoering

Onderzoeksmethode

Het onderzoek is uitgevoerd door RadarAdvies onder begeleiding van de Rekenkamercommissie. Er is gekozen voor een combinatie van onderzoeksmethoden en een diversiteit aan informatiebronnen, namelijk:

- Documentanalyse: zowel het Wmo-beleid is geanalyseerd op de (uitwerking van) doelstellingen en onderlinge samenhang. De documenten zijn door de ambtelijke organisatie beschikbaar gesteld. In de loop van het onderzoek zijn aanvullende documenten opgevraagd: financiële data ten aanzien van de Wmo, gegevens over het sociaal team, verslagen van inwonerscommissies, beantwoording van raadvragen, een overzicht van geagendeerde stukken in raadsvergaderingen en een overzicht van moties en amendementen.
- Groepsinterviews: er zijn vier groepsinterviews gehouden met beleidsmedewerkers (2 personen), de teamleider en medewerkers van het sociaal team (8 personen), de Wmo cliëntenraad (2 personen) en met inwoners (5 personen).
- Op basis van de onderzoeksvragen is een gespreksleidraad ontwikkeld aan de hand waarvan semi-gestructureerde groepsinterviews zijn afgenomen. Door middel van semi-gestructureerde interviews worden de belangrijkste thema's besproken en is er tegelijkertijd ruimte voor de respondenten om zelf richting te geven aan het gesprek.
- Telefonische interviews: tot slot zijn 7 telefonische interviews afgenomen met 5 zorgaanbieders van algemene- en maatwerkvoorzieningen, met de wethouder en met de raadsadviseur.
- De bevindingen zijn voor ambtelijk en bestuurlijk hoor en wederhoor voorgelegd. Het college geeft in zijn reactie van 29 januari 2019 aan de aanbevelingen uit het RKC rapport te onderschrijven.

Werkwijze behandeling RKC-rapporten

In de raad van 28 september 2016 is de volgende werkwijze m.b.t. RKC rapporten afgesproken:

1. De werkwijze rond de behandeling van RKC rapporten blijft tot aan ambtelijk en bestuurlijk hoor en wederhoor hetzelfde als die nu ook is. Ofwel de feitelijke opmerkingen naar aanleiding van het ambtelijk hoor en wederhoor worden door de RKC aangepast in het rapport. De bestuurlijke reactie wordt (evt.) voorzien van een reactie van de RKC.
2. De griffie stelt een technisch raadsvoorstel op waarin de aanbevelingen vertaald zijn in het dictum waarover de raad een besluit neemt. Steller van het raadsvoorstel is de griffie en afzender de raad.
3. De agendacommissie bepaalt in haar vergadering of het raadsvoorstel rijp is voor behandeling en bepaalt in welke commissie het geagendeerd dient te worden.
4. Het college krijgt het raadsvoorstel tegelijkertijd met de raads- en commissieleden.
5. Er wordt geen voorlegger bij het raadsvoorstel geschreven.
6. In de commissie presenteert de RKC het rapport. Als eerste mag dan het college reageren, gevolgd door de eerste termijnen van de commissieleden. Ook bij de tweede termijnen krijgt eerst het college de gelegenheid te reageren.
7. De commissie adviseert de raad of het rapport een ster- dan wel discussiestuk wordt.
8. Het rapport wordt geagendeerd voor de raadsvergadering conform het advies van de commissie. Ook in de raad krijgt het college als eerste het woord, gevolgd door de eerste termijnen van de raadsleden. Ook bij de tweede termijnen krijgt eerst het college de gelegenheid te reageren. In de raad kunnen moties en amendementen worden ingediend.

Communicatie

Op dinsdag 12 februari 2019 is er een persgesprek gepland waarbij naast de betrokken wethouder mw. Mulder ook de voorzitter van de Rekenkamercommissie dhr. Nijland aanschuijft. Tevens is er een persbericht m.b.t. het onderzoek opgesteld.

Financiële consequenties

Het uitvoeren van de aanbevelingen hoeven geen financiële consequenties te hebben. Dit is uiteraard afhankelijk van hoe het aangepakt wordt.

Juridische consequenties

Er zijn geen juridische consequenties aan dit voorstel verbonden.

WMO-aspecten

Dit betreft een onderzoek over het Wmo beleid.

Duurzaamheid

Dit betreft een onderzoek waaraan geen duurzaamheids-aspecten vastzitten.

Effect op vermindering regeldruk

n.v.t.

Alternatieven

- De raad kan besluiten de conclusies niet te onderschrijven en zelf met andere conclusies te komen;
- De besluiten zoals voorgesteld in het dictum niet te nemen of andere besluiten te nemen. De besluiten zoals nu vermeld zijn erop gericht veranderingen in gang te zetten.